

Specialisteninkomens

Robert Crommentuyn

Sommige medisch specialisten maken meer omzet dan begroot. In tijden van crisis is dat ongewenst, dus zet minister Klink in op bezuinigingen. Maar tot onvrede van velen hanteert hij daarbij de kaasschaaf.

Toenmalig minister Hoogervorst van Volksgezondheid bereikte in januari 2007 overeenstemming over het uurtarief voor medisch specialisten. De Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ) was er niet onverdeeld gelukkig mee. Het nieuwe uurtarief lag 10 procent onder het tot dan toe geldende tarief.

Wat als medisch specialisten proberen om deze inkomensachteruitgang op te vangen met extra productie, vroeg de RVZ zich af. Het adviesorgaan voorzag moeilijkheden voor komende kabinetten. 'We mogen verwachten dat er een opwaartse druk op het volume gaat ontstaan. Dat kan ertoe leiden dat de beoogde bezuini-

ging op de inkomens van de specialisten lager uitvalt dan verwacht en dat de ziekenhuiszorg per saldo duurder wordt. Verder is het niet denkbeeldig dat een extra toename van het aantal verrichtingen in de ziekenhuizen tegenmaatregelen van de volgende

minister uitlokt', aldus de RVZ destijds.

Het heeft slechts 2,5 jaar geduurd voordat deze profetische woorden werkelijkheid werden. Deze zomer kondigde minister Klink aan dat de medisch specialisten 375 miljoen euro moeten inleveren. De deze week gepresenteerde begroting bevestigt dat nog eens.

De bezuiniging bestaat uit twee maatregelen. De eerste is een aanpassing van de compensatiefactor voor ondersteuners. Zij kregen een

extra vergoeding omdat hun activiteiten slecht werden geregistreerd in het declaratiesysteem. De compensatie bleek veel te hoog en wordt nu rigoureus teruggedroefd.

De tweede maatregel is een generieke korting op de honorariumtarieven van 12,7 procent. Oorspronkelijk bestond nog het plan om ook de normtijden van diverse specialismen te herzien. Capgemini deed daarvoor een snelle berekening en kwam tot afslagen van 5 à 20 procent per specialisme. Juist deze week oordeelde Klink dat de berekening onvoldoende onderbouwd is. Hij schrapte de herziening van de normtijden en verhoogde in plaats daarvan de generieke korting van 11 naar 12,7 procent.

Petitie

Bij zulke forse ingrepen in het inkomen zou een massaal protest van medisch specialisten geen verbazing wekken. Toch bleef het relatief stil. De meest opvallende actie werd tot nog toe ondernomen door een niet-arts. Milco Linssen, zelfstandig ondernemer en echtgenoot van een gynaecoloog, zette uit eigen beweging een petitie op internet tegen de voorgenomen bezuinigingsplannen. Afgelopen maandag hadden 2264 medisch specialisten de petitie getekend. Eén van hen is chirurg Jeroen Leijten van het Laurentius Ziekenhuis in Roermond. 'Ik zit helemaal niet zo in de frontlinie over die inkomenskwestie', zegt hij 'Dat ik toch tekende is vooral een gevoelskwestie. Het stuit mij tegen de borst dat wij in de pers worden weggezet als graaiers die eens goed moeten worden aangepakt. Bovendien erger ik mij aan de manier

'Het stuit mij tegen de borst dat wij in de pers worden weggezet als graaiers'

lijden onder crisis

beeld: Corbis

waarop het te bezuinigen bedrag is berekend. De Orde van Medisch Specialisten heeft met feiten aangetoond dat het bedrag te hoog is. Dat is door de minister genegeerd.' Toch richt Leijtens zijn pijlen niet alleen op de overheid. 'Waar ik mij ook aan erger is de onevenredige honorering van de ondersteuners. Zo zouden er microbiologen zijn met een omzet van 9 ton. Ik heb dat bedrag niet bevestigd gezien en in mijn eigen ziekenhuis verdienen de betreffende collegae dat zeker niet. Maar als het klopt, is het buiten alle proporties. Ik vind het storend dat collega's die hun omzet met één of twee ton zien stijgen, daar verder stil over zijn. Maar ik vind het ook onterecht om op basis hiervan alle honoraria te korten.' Het geringe rumoer onder specialisten verklaart Leijtens door hun aard en drukke agenda. 'We zijn te braaf en hebben geen tijd. Ik sta 24 uur per dag klaar voor de patiënt. Die staat voorop. De spaarzame vrije tijd brengen we liever met ons gezin door dan dat we gaan demonstreren. Al denk ik wel dat er iets gaat gebeuren als de plannen echt doorgaan. Maar aan de andere kant: als ik een dag actie voer, staan er acht patiënten met kanker in de kou.'

Vertrouwen geschaad

Na het bekend worden van de definitieve bezuinigingsmaatregel reageert voorzitter Willem van der Ham van de Orde van Medisch Specialisten furieus. 'Specialisten als orthopeden, gynaecologen en urologen zijn meer gaan produceren tegen minder omzet. Het is absoluut onacceptabel dat die nu worden geconfronteerd met nog een omzetsdaling van 12,7 procent. Zeker als je bedenkt dat dat zich in de praktijk vertaalt in een inkomensdaling van 20 procent. Wij stappen naar de rechter en zullen alles in het werk stellen om de maatregel ongedaan te maken.' 'Begrijp me niet verkeerd', zegt Van der Ham. 'Wij zijn bereid tot veranderingen. Dat de ondersteunerscompensatie wordt herzien,

vinden wij prima. En we zijn ook niet tegen een herziening van de normtijden. Maar dan wel op basis van solide gegevens. Een generieke korting van alle specialisten, dat kan echt niet. Wij zijn buitengewoon teleurgesteld in minister Klink en in de Nederlandse Zorgautoriteit. Ons vertrouwen in hen is ernstig geschaad.'

Loondienst

Dat de verhouding tussen medisch specialisten en de minister op scherp staat, belooft niet veel goeds, want ondertussen kondigen zich alweer nieuwe bedreigingen aan. Vorige week pleitte Tweede Kamerlid Eelke van der Veen (PvdA) voor het in loondienst nemen van alle medisch specialisten. Tot veler verrassing stond minister Klink niet afwijzend tegenover de suggestie. Volgens de minister zijn er enorme productiefverschillen tussen ziekenhuizen. Hij sluit niet uit dat de directe relatie tussen productie en inkomen in het bestaande honoreringssysteem daarbij een rol speelt. Tijdens het debat kondigde hij aan een onderzoek in te stellen naar dit verband. 'Wellicht geeft loondienst een beter resultaat dan de structuur die we nu kennen', zei hij.

Voor de goede orde: specialisten in loondienst verdienen nu maximaal 143.000 (algemene en categorale ziekenhuizen) of 170.000 (academische ziekenhuizen) euro bruto. Voor de meeste vrijgevestigde specialisten zouden zulke inkomens nog eens een flinke aderlating betekenen. Van der Ham is vooralsnog laconiek over deze ontwikkeling en is niet bang dat het loondienstszenario een nieuwe bezuiniging behelst. 'De minister heeft ook gezegd dat prestatiebeloning moet blijven gehandhaafd omdat er anders weer wachtlijsten ontstaan. Wij zijn zeer benieuwd naar de studie en wijzen op voorhand niets af. Een voorstel dat recht doet aan de lange opleiding van medisch specialisten en de grote verantwoordelijkheid die ze dragen, en dat een regeling bevat voor het afkopen van de goodwill, is bespreekbaar.'

Informatie over de begroting van het ministerie van VWS vindt u onder deze berichten op www.medischcontact.nl.